
A Úvodní část (dodatečně předsunutá před původní návrh zákoníku);
oddíl 1

1 STÁTNÍ NÁBOŽENSTVÍ A POSTIH KACÍŘSTVÍ

- I** O křesťanské víře
- II** O pohanech a Saracénech
- III** Dále o kacířích
- IV** (Kacíři dopadení úředníky)
- V** O přechovávatelích kacířů, jejich důvěrnících
a pomocníků

B Zákoník podle původního návrhu; oddíl 2–9

2 USTANOVENÍ ZABRAŇUJÍCÍ ZCIZOVÁNÍ KRÁLOVSKÝCH STATKŮ

- Následuje předmluva
- VI** (O hradech a městech, jež se nesmějí zcizovat)
- VII** (Jak nezbytné jsou hrady a města)
- VIII** Která města a hrady lze zastavit
- IX** Když zemře král
- X** O královských městech
- XI** O královské přísaze skládané při korunovaci
a týkající se zákazu zcizovat hrady
- XII** (O sněmu či shromáždění šlechty a vůbec všech)
- XIII** O statcích, jež je dovoleno zcizovat
- XIV** O těch, kdo žádají o výsadu milosti ohledně majetku
dosud neuvolněného nebo ohledně církevních obročí
- XV** O zákazu dělit země království
- XVI** (Královská přísaha)

3 SPRÁVA A SOUDNICTVÍ

- XVII O královských úřednících
- XVIII O purkrabích
- XIX O soudcích či rektorech
- XX O soudu
- XXI O psancích; že nesmějí být jmenováni do úřadů
- XXII O přísaze královských úředníků
- XXIII O purkrabích stavějících se proti svým pánům
- XXIV O sídle vyšších úředníků u zemských desek
- XXV Komu mají být svěřeny úřady u desek
- XXVI O sídle zemských písařů
- XXVII O zemských deskách

4 ZACHOVÁNÍ POKOJE A PRÁVNÍHO STAVU V ZEMI

- XXVIII Že se znamení hanby u zločince, jež vzal vladař na milost, nebude považovat za smazané
- XXIX O nepřipustných smlouvách
- XXX O zákazu hry v kostky
- XXXI Za jakých okolností se hra v kostky připouští
- XXXII Aby se statky věrných nepřeváděly do mrtvých rukou
- XXXIII O spiklencích a zakládání požárů
- XXXIV O tomtéž
(O spiknutí za účelem smrti nějaké osoby)
- XXXV O zakládání požárů
- XXXVI O dělení dědičných statků nebo jiných statků společných
- XXXVII O druhém sňatku české královny
- XXXVIII O korunovací krále
- XXXIX O žhavém železe a ledové vodě
- XL O písařích zhotovujících listiny proti zákazu
- XLI O přiznání, jež mají knížata a šlechta konat před novým králem
- XLII O púhonech proti králi

Řád zemského práva	.. 236
O vdovách a sirotcích	.. 248
Odvolání zákoníku Maiestas Carolina	.. 251
4 Zlatá bula císaře Karla IV. z roku 1356	.. 255
Norimberský zákoník z 10. ledna 1356	.. 263
Zákony schválené na sněmu v Metách dne 25. prosince 1356	.. 297
Poznámka překladatele (Richard Mašek)	.. 309
Ediční poznámka (Bohumil Svoboda)	.. 312

- XLIII O pŕihonu konaném soudcem královského dvora
- XLIV (O odkladu lhůty zemským soudcem)

5 OBRANA KRÁLOVSTVÍ V PŘÍPADĚ VÁLKY

- XLV O obraně království
- XLVI O odchodech obyvatel království ze země
- XLVII (Aby sluhové v době války nežádali o propuštění)
- XLVIII O Češích sloužících cizím pánŕm

6 OCHRANA LESŮ

- XLIX O právech královských lesů a o hajných
- L Lesy se nebudou kácet
- LI O zabavování koní těm, kdo by chtěli vykrádat lesy
- LII O hranicích lesů
- LIII O lesích (vymýcených a obdělaných)
- LIV Aby se stromy v lesích nezbavovaly kůry
- LV O zakládání lesních požárů
- LVI Proti těm, kdo mýtí lesy nebo stromy
- LVII O kládách, které se přepravují po vodě

7 USTANOVENÍ O ODŮMRTNÍM PRÁVU

- LVIII O dědictvích a statcích, jež mají přejít na královskou komoru
- LIX O zcizování dědičných statků
- LX O tajném převodu dědičných statků na jiné osoby
- LXI Dále o téže věci
(Uvádění obdarovaného do vlastnictví)
- LXII O věnech přecházejících na královskou komoru
- LXIII (O dědičných statcích vykopaných na horách)
- LXIV O dědičných statcích měšťanů
- LXV O dědičných statcích spadlých na královskou komoru
- LXVI O dědičných statcích připadajících synům nebo rodičŕm

- LXVII Jiné ustanovení o téže věci
(O dědictví svéprávných)
- LXVIII (O dědictví vdaných dcer nebo vdov)
- LXIX O synech, kteří chtějí od rodičů obdržet díl
- LXX Provdané ženy a vdovy se vylučují z nástupnictví
po bratrech a sestrách
- LXXI O vyděděných synech
- LXXII O dědičných statcích královských sloužících,
kteří se nazývají služebníci
- LXXIII O dědičných statcích služebníků
- LXXIV O dědičných statcích kněží a dalších osob,
povýšených svatým svěcením
- LXXV O kněžských synech
- LXXVI O mniších

8 PRÁVA ŠLECHTY

- LXXVII O lidech z vesnic nebo městeček, kteří žádají
od svých pánů propuštění
- LXXVIII O prodeji statků prováděném obyvateli vesnic
či městeček
- LXXIX O panských správcích
- LXXX O královských služebnících prohlašujících
se za urozené
- LXXXI O královských služebnících
- LXXXII O očištění proskribovaných
- LXXXIII Proskribovaná žena ztrácí věno
- LXXXIV O moci, kterou mají urození páni nad svými lidmi
- LXXXV Aby se nevyilupovaly oči
- LXXXVI (Uřízne-li někdo nos)
- LXXXVII O ruce a noze
- LXXXVIII O souboji
- LXXXIX O souboji
(O pŕihonu podle řádného práva)
- XC O souboji urozených
- XCI O téže věci

- (Je možno vyslat za sebe zástupce)
- XCII O souboji služebníků
- XCIII O měštanech kupujících si německé právo

9 SEXUÁLNÍ MORÁLKA A RODINNÉ PRÁVO

- XCIV O zhanobení a cizoložství
- XCV O dcerách vstupujících do manželství proti vůli rodičů
- XCVI O dívkách hodlajících vstoupit do manželství
- XCVII O téže věci
(Že se vdovy vdávají podle své svobodné vůle)
- XCVIII O soudech s dívkami

C Závěrečná část (dodatky k původnímu znění navrhovaného zákoníku); oddíl 10–12

10 DOPLŇKY K TRESTNÍMU A ODÚMRTNÍMU PRÁVU

- IC O konfiskaci statků
- C O upomínání dluhů
- CI O královském právu při volbě opatů
- CII O stížnostech na královské úředníky
- CIII O královských služebnících
(O stížnostech na královské správce)
- CIV O statcích, které se prohlašují za spadlé
na královskou korunu
- CV O statcích prisouzených soudcem komoře
- CVI O navrácení statků převzatých dvorským soudcem
- CVII O těch, kdo nechtějí vydat statky spadlé
na královskou komoru
- CVIII O hradech, které připadnou komoře
- CIX O dědičných statcích, jež připadnou dvoru
- CX O sjednocování statků

- CXI O tomtéž
(O sjednocování statků těch, kdo bydlí odděleně)
- CXII O tomtéž
(Sjednocení, kteří sídlí v jednom a témže místě)
- CXIII O konfiskování sjednocených statků z důvodu zločinu
- CXIV O Židech
- CXV O dědičných statcích Židů
- CXVI O koupených dědičných statcích
- CXVII O klášterním zboží
- CXVIII O proskripci
- CXIX O proskripčních urozených pánů

11 ŘÁD ZEMSKÉHO PRÁVA

- CXX O občanských žalobách ohledně loupeže, plení a krádeže
- CXX a Ohlášení žaloby během dvou týdnů
- CXX b Způsob pohnání
- CXX c O pûhonu prostřednictvím pedelů
- CXX d Pedelové budou konat pûhony osobní
- CXX e Oznámení pûhonů pedely
- CXX f O žalobci předstupujícím v příslušný den
- CXX g Na žádost pohnaného se musí předčítat z desek
- CXX h O lhůtě ke skládání přísah
- CXXI (Podoba přísahy v případech plení či loupeže)
- CXXII (Uvádění do majetku toho, kdo při prohrál)
- CXXII a (Výše ceny dědičných statků)
- CXXII b O nenalezení dědičných statků s ročním důchodem
- CXXII c (O uvádění žalobce na dědičné statky)
- CXXII d (Rozsudky v podobných případech)
- CXXIII O občanské žalobě při vykradení či vloupání do domu
- CXXIII a Křik pána domu
- CXXIII b Prozkoumání vykradeného domu
- CXXIII c Pohnání obviněného
- CXXIII d (Odpověď obviněného)
- CXXIII e (Pedelova zpráva)

- CXXIII f (Jestliže žalobce svou při ztratí)
CXXIII g (Jestliže se postoupí ke zbývajícím věcem)
CXXIV O tom, kdo se svými zvířaty poničí cizí úrodu
CXXIV a (Pedel ohledá škodu)
CXXIV b (Pedel přednese zprávu o poničeném obilí)
CXXV O občanské žalobě při kácení lesů,
vyžínaní úrody a luk, chytání ryb a podobných věcech
CXXV a Soudce stanoví lhůtu
CXXV b O dokazování způsobené škody
CXXV c Jakým způsobem pražským úředníkům pohnaný
předá žalobce a opačně
CXXV d Pedel přednese zprávu
CXXV e (Soudce stanoví lhůtu)
CXXV f (Trest strany, která při dokazování neobstojí)
CXXV g (Způsob vykonání soudního výroku)
CXXV h O ručitelích koupě

12 O VDOVÁCH A SIROTCÍCH

- CXXVI O vdovských věnech
CXXVII O vdávání osiřelých dívek

kapitola¹²⁷¹

- I jaký má být volitelům poskytnut doprovod a od koho
- II o volbě .. římského krále
- III o zasedacím pořádku arcibiskupa trevírského, kolínského a mohučského
- IV o kurfiřtech obecně
- V o právu falckraběte a saského vévody
- VI jak se kurfiřti srovnávají s jinými obecnými knížaty
- VII o nástupnictví knížat
- VIII o svobodě českého krále a obyvatel jeho království
- IX o dolech zlatých, stříbrných a dalších
- X o mincích
- XI o svobodě kurfiřtů
- XI o knížecím sněmu
- XIII o odvolání výsad
- XIV o těch, jimž se coby nehodným odnímají lenní statky
- XV o spiknutích
- XVI o falburgrech
- XVII o vyhlášení opovědi
- XVIII ohlašovací list
- XIX podoba zplnomocnění zasílaného kurfiřtem, jenž se rozhodne vypravit ke konání volby své posly
- XX o jednotě knížectví a práv, jež jsou s knížectvími spojena
- XXI o řazení arcibiskupů v průvodu

¹²⁷¹ Přehled názvů kapitol mají jen některé z originálů Zlaté buly, srov. úvod.

Obsah

Předmluva	.. 7
Karel IV. Zákonodárce a zakladatel (Marie Bláhová)	.. 9
Karel IV. Státnické dílo – překlady	.. 53
1 Založení Nového Města pražského a kláštera Na Slovanech	.. 55
Zakládací listina Nového Města pražského	.. 57
Osvobození obyvatel Nového Města pražského od daní	.. 61
Zakládající listina kláštera Na Slovanech	.. 63
2 Listiny ze 7. dubna 1348	.. 71
Obecné stvrzení výsad, jež českým králům přiznali římští králové a císaři	.. 80
Stvrzení listiny, jíž Fridrich I. povoluje Vladislavovi nosit královskou korunu	.. 83
Stvrzení Zlaté buly sicilské Fridricha II. a její doplnění	.. 88
Stvrzení listiny, jíž Fridrich II. uznává volbu Václava I.	.. 97
Stvrzení listiny, jíž Richard uvádí Přemysla Otakara II. do jeho držav	.. 102
Stvrzení listiny, jíž Rudolf I. potvrzuje Václavovi II. kurfiřtství	.. 107

Stvrzení listiny, jíž Rudolf I. svěřuje Václavovi II. slezská léna po Jindřichu Vratislavském	.. 111
Stvrzení listiny, jíž Rudolf I. uznává dohodu mezi Václavem II. a Jindřichem Vratislavským	.. 115
Stvrzení listiny, jíž Rudolf I. uděluje Václavovi II. vratislavské knížectví	.. 119
Stvrzení listiny, jíž Rudolf I. potvrzuje Václavovi II. kurfiřtství	.. 123
Stvrzení listiny Albrechta I., podle níž český král není povinen nosit u císařského dvora korunu	.. 127
Moravská listina	.. 132
Slezská listina	.. 137
Zakládací listina Karlovy univerzity	.. 143
3 Maiestas Carolina	.. 147
Návrh zákoníku Maiestas Carolina	.. 153
Státní náboženství a postih kacířství	.. 161
Ustanovení proti zcizování královských statků	.. 165
Správa a soudnictví	.. 180
Zachování pokoje a právního stavu v zemi	.. 186
Obrana království v případě války	.. 200
Ochrana lesů	.. 203
Ustanovení o odúmrtním právu	.. 208
Práva šlechty	.. 217
Sexuální morálka a rodinné právo	.. 225
Doplňky k trestnímu a odúmrtnímu právu	.. 228